

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 49. ANUL XVIII.

Sabiu, in 21 Iunie (3 Iulie) 1870.

Telegraful este de două ori pe săptămână: joi și Duminică. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gata prin scriitori francate, adresate către expeditor. Pretiul prenumeratului pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. care pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru

ru provinciele din Monarchie po anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prime și trei străine pe anu 12 fl. 1/2, anu 6 fl. v. a.

Inseratii se plătesc pentru între o șa cu 7. cr. și unu 5 1/2 cr., pentru a două șa cu 5 1/2 cr. și pentru a trei șa repetite cu 3 1/2 cr. v. a.

PROGRAM'A

examenei semestriale alu II. a. scolaru 1869/70 in Institutulu archidiecesanu in Sabiu.

Dilete.

Indin de amedi la 8 ore.

dupa amedi la 3 ore.

Luni, in 22 Iunie	Pastorală cler. a. III. si Esegetică	Compună și gramatică pedagogică a. cler. an. II.
Marti in 23 „	Morală cu clericii an. II.	Pedagogică cu cleric. a. III. si pedagogică a. II.
Mercuri 24 „	Cantările și Tipicul.	Geografică cu pedagogii a. I. si II.
Joi, 25 „	Istoria bis. cu cleric. an. I. Catechetice cu cleric. an. III.	Retică cleric. a. III.
Vineri, 26 „	Dreptul canonicii cu cleric. an. II.	Introducerea în S. scriptura cu cleric. a. I.
Sambata 27 „	Dogmatică și Polemică cu cleric. a. I.	Catechismulu și Istoria bis. cu pedagogii a. I. si II.
Duminica, 28 „	Docologica și solemnitatea de încheiere.	

Directivea Institutului archid. teologicu-pedagogicu.

Ordinea examenelor publice

La Scările centrale române gr. or. din Brașov

la finea anului scol. 1869/70.

a) La Gimnasiu.

In 22 Iunie s. v. va examiná:

8-8 1/2 ore in Cl. VII. gim. din Religiune

8 1/2-9 " " VI. Limb'a magiara

9-10 " " VII. Matematică

10-11 " " VI. Limb'a latina

3-4 " " V. " elina

4-5 " " V. " Iсторія naturala

Prof. Ios. Fericeanu.

" Ios. Fericeanu.

P. Dim'a.

" D. Almasianu.

St. Iosifu.

V. Oroianu.

In 23 Iunie:

8-9 ore in Cl. IV. gim. din Limb'a germană Prof. Dr. V. Glodariu.

9-10 " " IV. Fisică " V. Oroianu.

3-4 " " III. Limb'a latina " I. Lengeru.

4-5 " " III. Iсторія universală " Dr. N. Popu.

Mihály i mai multe legi sanctiunete spre publicare; afara de acestea mai presinta si proiectele de lege primite in a treia cetire: despre zidirea palatiului postale si telegr. si despre construirea drumului de feru de Nord-West.

Proiectele acestea cátu si estrasele respective din protocol se cutescu si tramtu comisiunii permanente de 3 spre raportare.

Incheierea la 1/2 ore.

In siedint'a din 23 Iunie a casei reprezentantilor se cutesce si autentica protocolulu siedintei precedinte. Presedintele anuncia mai multe petitiuni, care se tramtu comisiunii petitiunarie. Deputatii Fr. Deák, si conte Em. Zichy predau petitiuni, care asemenea se transpunu comisiunii de petitiuni.

Ignaz Simics interpeléza pre ministrul de comunicatiuni, ca are de cugetu a prelungi drumul de feru croato-slavenu dela Ogulinu pâna la Zeugg, ca facut'a regimulu dejá pasi pentru de-a realizá acésta prelungire, care suntu acei pasi séu déca nu su facut'a pâna acum'a, are de cugetu a face pasi in afacerea acésta. Interpelatiunea se va transpune ministrului respectivu.

Kol. Ghelyz: In siedint'a ultima a decisă a procede in siedint'a de Sambata la alegera candidatilor pentru postul de presedinte la curtea suprema de contabilitate. Acésta alegere este singura in seliu seu in parlamentarismulu magiaru. Legea nu prescrie inse o procedura la acésta alegerea si din asta causa debuie preștu unu modu de alegere.

Votarea va fi la totu casulu, că la ori si care alegere, secreta; numerarea voturilor se va efectua prin presedintele si notari; de astadate debue insa sa numere biroulu voturile in siedintia inaintea representantilor. Eu nu propunu acésta din neincredere facia cu biroulu, căci eu suntu convinsu ca numerarea voturilor va decurge in eea mai buna ordine, chiaru cându numai presedintele si notarii o aru efectui. Trebuie insa sa cugetam, ca avemu a creá o precedentia pentru viitoru si prin urmare nu potem si destulu de precauti.

A dô'a cestiune, despre care avemu a decide e, ca trecuie candidatii alesil cu majoritatea absoluta, séu ajunge cea relativa? Legea nu dispune in privint'a acésta nimic'a, eu inse credu, ca candidatii sa se aléga la totu casulu cu majoritatea absoluta. Acel'a nu pote si presedinte alu curtiei supreme de contabilitate, care are increderea numai a unei fractiuni neinsemnate a casei. Acestea cestiuni debuiescu resolvite acum'a, inaintea alegerei, căci déca se suscep alegerea, se ivescu deja consideratiuni personale, si cos'a nu mai dispune de aceea obiectivitate, care se recere la crearea unei asiá insemnate precedentie. In urm'a acestor'a propunu urmatorulu projectu de conclusu:

Sedulele care se dau la alegerea candidatilor pentru presidiulu curtiei supreme de contabilitate, se voru numerá inaintea representantilor, dupa cum acésta se intempla, conformu ordinei regulamentarie, si la alegerea presedintelui camerei: De candidati se voru priu numai aceia, cari concentréza majoritatea absoluta a siedulelor date. Déca la votare, ce se va face cu privintia la trei individi, nu va resultá o majoritate absoluta pentru fie care dintre candidati, se face votarea ulterioara numai cu privintia la cete unulu dintre candidati, votarea acésta se va face inse totu deun'a numai cu referintia la acel'a individu, care a concentrat la votarea superioara voturile cele mai multe".

Proiectul acest'a de conclusu se primește de cas'a intréga cu aplause vive; se decide imprimirea lui si punerea la ordinea dilei in siedint'a de Sambata.

Cas'a trece apoi la ordinea dilei, la care sta mai intâia cetirea a treia a proiectelor de lege, desbatute in siedint'a trecuta, care dupa cetire se si primește definitiv si tramtu casei magnatilor.

Incheierea siedintiei la 11 ore.

In siedint'a din 24 Iunie a casei magnatilor se autentica protocolulu siedintiei precedinte. Presedintele anuncia o petitiune a contelui L. Zichy pentru concediu. Cas'a aproba concediul cerutu si trece apoi indata la ordinea dilei, la care sta cetirea proiectului de lege (despre cladirea unui padatul postale si telegraficu in Pest'a).

Dupa cetirea actelor relative la cladirea padatului postale si telegraficu in Pest'a, ca primește proiectul de lege? Cas'a lu primește unanimu.

Urméza cetirea proiectului de lege despre construirea drumului de feru magiaru de Nord-West. Cas'a primește si acestu proiectu, cátu si documentulu de concessiune, nemodificatu.

Dupa acestea se decide tramitarea nuntiului casei reprezentantilor despre resultatul desbaterilor de astazi.

La 2 ore se incheie siedint'a.

A P E L U !

câtra toti fratii profesori din toate institutiile mai inalte de invetiamen, de toate specialitătile si gradele, câtra toti fratii profesori ai institutiilor medie, pedagogice seu preparandiale, comerciale, reale, industriale si agronomice, precum si câtra toti invetiatorii scólelor normali si rurali (satesc)

din totu cuprinsulu romanescu,

Scumpiloru frati!

"Consilia multorum salus reipublicae."

Secolulu presentu e secolulu renuniilor si alu asociatiunilor. Poporele cele luminate si au formatu reunioni si asociatiuni de toate categoriile pentru inaintare. Noi români inca nu mai putem stă amortiti si pasivi, facia cu miscamintele cele spirituale, ce se facu pre totu terenele culturei poporale, fiindca tocmai noi avemu cea mai urgenta lipsa de ele. Avemu lipsa inse inainte de toate de o consultare generale, despre modalitatile si midiu-lócele de a inainta mai securu si mai cu inlesnire cultur'a poporului in toate ramurile sciintielor si educatiunea morale si religiosa.

Déca are mare necesitate corpulu didacticu (invetatorescu) alu vre-unei natiuni de o conferintia generala, apoi, dieu, corpulu didacticu romanescu are lipsa imperativa si datorint'a imperiosa de a se intronu cu o óra mai carendu intr'o conferintia generala. Ori-ce amenare ar' causá dauna (pagube) mari si aru si o crima neierata in contr'a progresului, in contr'a amelioratiunilor invetiamentului, in contr'a propagatiunei si comunicatiunei cunoștiintelor pedagogice, metode, si didactice, in contr'a aspiratiunilor umanitarie si a inaltiarei culturei nationale.

Deci dara sa nu mai amânamu, căci tempulu a sositu, óra a batutu si ne striga cu glasu puternicu: Dascaliloru romani! Desteptative, nu mai vegetati in isolatiune apatica, nu mai traiu in sihastria ascetica, nu mai urmati fatalismului orbul oriental, ci ve stringeti betrânu si tineru in giurul drapelului Minervei, ve inspirati pre lângă stegu pedagogiei moderne, scrie-ve-ti pre stegu, ca simbolu, principiolu fundamentalu alu pedagogiei moderne: spontaneitatea.

Intre principiile fundamentale si mantuitórie ale pedagogiei moderne se afla in primulu locu si spontaneitatea, adeca facultatea si energi'a de a produce omul dela sine si prin sine, de a pasi cu barbatia si cu energia la scopu, ca-ce numai desvoltându-se si aplicânduse bine si regulatú acésta facultate neaperata, se desvoltéze si se întaresce caracterulu individualu, se emancipa individualitatea de influintele cele straine si stricatióse, pastréza cu energia barbatésca, cu tenacitate si cu scumpate proprietati'e sale cele firesci si caracteristice nu se sparte de pedecele cele mari, care le intimpina in drumulu seu, ci cauta cu prudintia, cu taria barbatésca a le delaturá si a le face sa incetéze dinaintea ei.

Este unu lucru probatu prin mii de exemple ca ómenii, cei ce nu-si au cultivatu spontaneitatea au fostu totudéun'a, suntu si voru si inca creature peccatóse, care nu ar putea trai nici decâtul săra de stapâni dedali, fiindca ca altii sa cugete, altii sa lucrezo pentru densi; altii sa i pôrte de freu cum vréu si in catran vréu, cu unu cuventu, suntu adverate, automate, incarnate si impelitiate. Suntu fintie, care ochi au si nu vedu cu ei, urechi au si nu audu cu ele; gura au si nu graiescu cu ea, pitiora au si nu ambla pre ele, mâni au si nu lucrezo cu densele, minte au si nu cugeta, nici nu judeca, cu atât'a mai pucinu rationéza cu dens'a, ca nu este duchu de viétia intrenii. Ómenii aceila, cari nu s-au deprinsu de tempuriu a vedé singuri, a gândi singuri, a rationá singuri, a lucrá barbatesc si cu energi'a de sine si prin sine, cându vinu la obiecte de studie profunde, serióse si abstracte se simtu, ca spiritulu loru este forte marginitu intru unu cercu restrinsu, si ca inteligint'a loru nu i destelu de cultivata si desvoltata.

Deci scumpiloru mei frati! A sositu timpulu, ca corpulu

didacticu romanescu sa demustre lumei, ca-si a desvoltat si cultivat spontaneitatea la gradulu de barbatia si scie se o si manifesteze, cându cere trebuinti's, si i impune missiunea sea cea maréa si chiamarea sea cea sacra de a reversá luminele sele cele binefacatóri asopr'a fiiloru natiunei nostra cele insetate de lumina si cultura.

Sa ne adunâmu, fratiloru, betrânu si tineru intr'o conferintia generala dupa exemplulu natiunilor celor luminate si inca intru unu numru cátu se pote de mare. Despre momentuositatea si necessitatea imperativa a unei atari conferintie generale, credu, ca este petrunu totu dascalulu romanu, căci conferint'a generala este că pânea de toate dilele, si precum organismulu omenescu fără pâne nu pote trai, asiá si instructiunea (invetiamentulu) romanescu nu pote prosperá, nu pote face progresele dorite, nu pote corespunde postulatelor si recerintelor presenti si impregurárilor celor complicate si intereselor celor felurite. — Unda sa se discuteze intrebaciunile cele mai vitale, care taia in tota vieti'a scolaria; unde sa se caute principiile cele mai sanetóse si ai acomodate cu indigintiele si cu firea si aspiratiunile nostre, sa se adoptese metodele cele mai logice, sa se introduca didactic'a cea mai practica si cea mai usiora, déca nu intr'o conferintia generale a nostra. Conferint'a generala este acelu motoru puternico, carele inainteaza prosperitatea morală, spirituale, materiale si formale a invetiamentului. Conferint'a generala insufletiesce, desamortiesce, incaldiesce, cresce, intaresce si inalta puterile intelese, morale si materiale ale corpului didacticu (invetatorescu).

Noi suntem chiamati in loculu antâiu, că sa impodobim spiritulu si anim'a tenerimei cu scientie solide, cu cunoisciintie aprofundate, sa le desvoltâmu si formâmu caracterulu, sa le nobilisâmu anim'a, impodobindu-o cu virtutile cele morali, religiose, cele civili, patriotice, estetico si umanitarie, sa desvoltâmu si sa pastrâmu că unu focu sacru intensu pre lângă modestia si pudore, corona virutilor, si conscientia de sine si de demnitatea sea omenescă, care sa incinga frontea loru.

Dascalii suntu principalii motori ai civilisatiunei, ai culturei umane si ai progresului de tota categori'a; dascalii suntu acele organe, care respandescu cultur'a intelectuala, morală si estetica preste totu clasele societății; dascalii suntu sôrele acela dulce, care resipesc negura nesciintiei si stingea focul susperstitutionilor, delaturéza iluziunile cele fantastice ale credintei deserta; dascalii suntu chiamati a lucra cu barbat'a si cu energi'a, ca ignoranti'a, si credint'a deserta (superstitionea), care tienu spiritulu incatusiatu si amortito, sa se gonescă, sa li se sparga cu burile, sa li se restorne imperati'a, sa li se derame pâna in pamentu murii loru, ca asiá sa scape poporulu din latirile loru cele de feru. In loculu imperatiei orbiei, a intuerecului si a nesciintiei sa inaltâmu imperiul luminei adeverului, in loculu superstitionei, care i-au inuncatul mintea cea firesca, i au scăldat si schimbatu judecat'a cea naturale si sanetósa, sa i dâm coltura adeverata; sa lu scótemu din starea cea degradatória si sa lu inaltâmu la demnitatea civilității. Fronțe dăra totu-odata si grele probleme au dascalii de deslegatu, pentru că se realizeze imperati'a adeverului, a dreptăției, a moralităției, a libertăției, a egalităției si a fraternităției aici pre pamant. Atunci, cându voru si acestea ideale intrapate in societatea omenescă, atunci va domni imperati'a lui Dumnedieu pre pamant, pre care o cerem in tatalu nostru cu cuvintele: "Sa viia imperati'a ta."

Adeverurile seu ideele, că eterne, au existat si exista de odata, ba inca mai inainte de plasmuirea lumii. Au inse si ele timpulu loru, cându din starea loru latenta, resarindu că sôrele, se manifestează preste totu, si se fac proprietatea sfârui'a, că aerul celu resuslămu.

In anticitate metalele, cuventulu, artea scrierii, alfabetu, toate sciintiile si toate artele, navigatiunea si altele, cându le-au venit timpulu, aparura la toate poporele.

In lumea moderna, inventiunea tipografiei, basola, Americ'a, vaporulu, electricitatea aplicata la industria si la telegraf'a si inventiunea fotografiei, cându le-au venit timpulu, se manifestara in ambele emisfere del odota si devenira o proprietate universale", dice I. Heliade R.

Deci scumpiloru mei frati! Ide'a de conferintia generala a tuturor dascalilor români nu este o idea momentana, pripita, ei si ea, ca toate ideele

mari și măntuirile, a resarită de multă în mintea noastră, numai cău anulu acestă a scos-o din asuncșul seu la lumină dilei și să credem, ca a venită și pentru densă timpul, că sa se pogore din înaltimea ideelor pre-pamentu și să se întrapeze, cu unu cuventu, să-si începe funcțiunea sea încă în anulu acestă.

Noi cugetăm, ca locul celu mai potrivit pentru aceasta prima conferință generale este Avrigul, locul nascerei și al repausării marelui dascalu și adeveratului apostolu românescu Georgiu Lazaru.

Sa incepem, fratilor! Activitatea noastră dela legănțul și dela mormentul regeneratorului națiunii noastre Georgiu Lazaru.

Când a incepută a invitația Georgiu Lazaru, întunericul și înțesecă velulu seu celu grosu prește poporul român. Națiunea română stă lângă propastii a periiunii. Iată! vine apostolul Lazaru, căruia totă suslarea românescă are a-i mulțamă, pentru ca densul a desceptat simțul demnităției celu amorită cu puterea cuventului seu, celu inspirat de sacrul focu alu nationalităție; elu a risipit cu profusione bogatile invetăturilor sele pentru regenerația poporului român, care era cufundat în întunericul celu mai profundul; densul că unu plugariu adeverat au curalită agrul animilor de neghina cea streină, carea înnecease mai de totu grăoul celu curatul national; densul, că unu adeverat dascalu a desradănatu prejudecările cele învechite, care împăringinaseră și înțeseră ochii și fletesci ai românilor și le impetrisea animele, le inadusaseră totu simțurile cele frăsni, le amortisera și le ucisera totu aspirațiile naționale, totul jacea în degenerație și amortială, în ceea ce s'atinge de numele român și de patria lui, pâna ce calcă reposatul intru sericire Georgiu Lazaru pre-pamentul tierei românesci. La ce degradare ajunsese numele de român și limbă românescă în România se pote vedea mai apriat și mai lămurit de acolo, că ce numele celu dulce și frumosu de român ajunsă sa fie nume de ură, nume de batjocură, nume de ocara, că ce „română” în epoca acea trista și ghețica însemnă atâtă cău și robu, slavu, omu dobitocito.

Lazaru a fostu invetatoriu, căruia profesorimea României i detoresce primă pietate.

Sermanul Lazaru, în măhnire sa batea cu punții în peptu și redică mânila la ceriu strigându în sine: Domne! pâna cându anii blasphemului? Noi sa i dicem la mormentu-i: Anii blasphemului au treceut; colegii tei imbracati în poterea spontaneității tale înalta flamașă spiritului tau, dându-si imbracisare frătescă, la comună conlucrare spre continuarea operei tale.

Deci fratilor, prin acestu apel sunteli cu totă caldură și iubirea frătescă invită la conferință invetatorescă în Avrig, care se va tineea în 19, 20 și 21 Iuliu a. v. an. 1870. Pentru statorirea unei programe corespondentice scopului conferinței se voru face cele de lipsă.

Brasovu 12/24 Ianu 1870*),

Dr. Vasile Giodariu m/p, profesoru gimn. la gimnasiul românescu din Brasovu.

Amu reprobusu acestu „Apel,” atâtă de frumosu, asiă după cum ui să tramisu de dlu autoriu. Numai noi avemu să-i facem dlu autoriu următoarele refești:

Tempul lipsă pentru o adunare, după cum o propune, ni se pare fizice pre scurtu, pentru că, sa presupunem comunicarea în toate direcțiunile cea mai bună, și noi credem, ca numai apelul și trebue dōne trei sepmâni pâna sa ajunga la totu căra cari este indreptat. Acum, după ce speta apelul nu pleca totu că la ordinul de ște a dōndă, și d. e. celu dela Orsay, Bechkerkulu mare, Ciab'a, Bai'a mare, Cernauli, Sucy'na etc, va trebui sa se găndescă, decă nu de alte, de spesele caletoriei preste totu, și eata că i trebuie vre-o căte-va dile; iéra cei din România, Basarabi'a și decă voru voi sa vina și din imperiul turcescu, ne-smintită ca au lipsă de pasuporă, cari iéra nu se potu scote în an'a seu dōne ore. Pune ca aceste să terminată totu, calculul de mijlocu, în optu dile. Caletoria pâna la Avrig d. e. dela Chisineu, Bolgradu, Ismailo, ori va veni omulu preste Bucovin'a ori preste Moldavi'a, cere iéra celu putiu optu dile. Va se dica, omulu sa lucre numai la pregătirea cale-

*) Tote celelalte diurnale române de dincolo și dincoce suntu rogate a reproduce acestu apel. —

toriei și încă ore lipsă de tempu de vre-o patru septembri, după impregiurările locali și de comunitate, de cări pote dispune cineva în partile noastre, și tempul adunării lu vedem lipsă pre 19 Iuliu a. c., va se dica, dela datul publicării în diuarie nici patru septembri.

Sa venim la altu momentu, la scopul adunării. Acela, ni se deschide perspectivă, ca va fi statutu în unu programu, despre care numai atâtă ne spune apelul în 13 covințe (pre căndă apelul e de trei colone lungi), ca „pentru statorirea ... se voru face cele de lipsă.” Pre lângă totu pastorală pedagogică cuprinsă în apel, împenata cu idei frumose, formă lucruloi nu ne convine. Invetatorii intregei români s'au trezit precum acum respiti cum suntu, cu unu apel, asiă adunati, cu unu programu, despre care nu a visat nimenea și pre care sa nîu pună autorulu sa lu votămă că pre insabilitatea papei. Dlu autoriu pare că nu are idea despre greoiașatea cu carea înaintează lucrările în o adunare de mi de invetatori, cu programu facutu și publicat cu ani înainte, prin urmare, și studiatu de cei adunati în mare parte. Si nouă, unu geniu sa vina sa ne scăda din bușunariu anu programu, și că altoru genii sa ni-lu dea sa-lu votămă.

Cându eramă în Vienă noi cei patru ardeleni (Dr. I. Mesiotu, D. Cioșteu, I. Doreu și Red. acestei foi) și cu noi dlu directoru alu seminariului centralu din Bucuresci B. Constantinescu, amu avută o conferință spontană, în carea s'a venită cestiușa fotografi, cu privire la căpătării carei începu a ambla la scola. Totu atunci aveamă în vedere necesitatea unei contilegeri a reprezentantilor invetămentului, înse recunoscendu greutatea de a ne putea aduna în pripa din toate părțile române, doriamu a ne convinge în parte, și-care, despre resușul ce aru opropire pentru o astfel de adunare. Prevederamă dura contilegeri particulari, pentru că sa nu facem unu lucru de capulu nostru și rezultatul aceloră sa ne indreptărescă a lucra mai departe său a tacă cu totul despre lucru pâna la tempu mai acomodat.

Nu scimă decă dlu Dr. și amicul nostru s'a sfatuitu, său contilegu în unu din dd. susu citati, cu invetatorimea din Brasovu și gioru, căci apelul nu ni o spune; nouă celu putiu nu ni s'a comunicat pâna la prințesa apelului numio și asiă nici acum nu scimă care e scopul celu mai aproape alu adunării.

In fine, s'a intlesu autorulu și cu comună Avrigul, că sa se pregătesc cuartire pentru celu putiu sute de invetatori? S'a intlesu de unu locul pentru adunări și s'a informatu despre impregiurarea, decă acolo voru și provisuri destole, că sa pote trai sutele pote măle de invetatori din toate părțile române? Noi pre lângă totu pietatea ce aveamă căra nemuritoru Georgiu Lazaru, amu și credutu Sabiu mai potrivit de o adunare cum e cea proiectată, din cauza că comună indiginită emica și acolo nu e locu pentru adunări mai mari, precându dela Sabiu se pote face usioru o excursiune pâna la Avrig.

Nu suntemu contra ideei, dura amu dor și aceea sa se pună în lucrare asiă, încătu sa se pote realiza și realizarea sa aduca fructele dorite, dura sa nu sia numai o simplă reclama. Red.

Varietăți.

* * Teatrul. Vineri săra avuromă ună dintre serile cele mai placute. Ni se representă trei piese foarte înimate. Cea dintâi, carea veni de astă-dată pre-scena su „Zaliaridi” comedie într-un act de d. Alexandru Dlu Millio (Zaliaridi) față pre arnautulu betrón și jelosu în toate nuanțele cu o maestră rara. Aplausele cele dese au dovedită acelătă mai pre scădere momentu. Domnă Allesandrescu (Afrodita, femeea arnautului) abaratul și astădi și talentu și rutina mare în ducerea roleloru ce le ia asupra-si. Jocul densei, în o rolă cămă neinsemnată, cum o infășură ea a femeii arnautului, a sciuțu sei slăcea momentele pentru a lienea atenținea publicului continuu asupra celor ce se petrecu pre scena. D-ra Constantinescu (Mandica) că tierană și pestră și astădi afabilitatea ce ne-amu obiceinuită o vede la densa în toate rolele. Ceea ce o face și mai simpatica spectatorilor și ea incungiușă efectul secu. Tiere-nută de Vineri săra a fostu o imagine completă, a prudentiei pote și astutiei naturali femeiesc. Dlu Eliescu (Papa Lapte) a fostu desturu în schimbările psichice, prin cari trebuiea se trăea; și partea mimica a fostu de laudă.

In „Ciobanulu română”, canioneta de dlu Millio, nu începe nici o dispută asupră victoriei ce a reportat dlu Alessandrescu I. Infășuirea densului pre scena castiga pre spectatori. De aci e lesne de explicatu că și astădi su intempiu cu aplaudare și cu flori la radicare cortinei. Baritonulu seu celu plin inducesc urechi-a auditoriului căndu căntă ori ce căntă, cu altu mai vertosu acum căndu cantă ariele ciobanesci; cătu pentru partea declamatorice, la începutu ne aducea aminte mai multă de unu erou cavalerescu, în decursul piesei inse a intrat în tonul ciobanescu și cantionul a deve-nită întrăga unu deficitu pentru spectatori. De aceea a si fostu între aplaudare provocată a repeti.

Piesă din urma „Paracisierul” a fostu o nouă, dura norocosa probă a talentului artisticu alu dlu Millio (paracisierul). Gangaiulu, cantarea năsală suntu numai nisecă ilustraționi la caracterisareea cea executată cu etată corectitate a paracisierului proiectă și totu odă cu pulenă vanitate. Publicul nici ca crută cu aplaudările. Domnă Allesandrescu (Florica) desvoltă în rolă ce avea o abilitate admirabilă. Totu măscările, pronunciul, cu unu eveniment totu curgeau naturalu. Atențunea spectatorilor era că fermecată de scena. Pasirea densei că vivandiera a fostu prește totu asteptarea. Multă a contribuită la delectarea publicului și concursul dlu Allesandrescu II. (Florinu). Densul inca a dovedită en ocasiunea această dispuseiunea cea mai bună. Rolu densului a fostu completu executată. Efectu de totu placutu al avul purtarea densului în tonu și gesturi că ciocoiu, dura și în celelalte parti nu a fostu mai pulenă. — Eri seră s'a executat „Dieanulu”, drama en cantece în patru acte. Detaliu cu alta oca-siune. —

Societatea ne parasiesc mâne spre a dă vre-o căte-va reprezentări în Orastia. De aci merge la Clusiu, apoi la Oradea mare, Aradu, Logosiu, Carransesiu, Pest'a. Bucovină ramâne pre anulă vitoriu. — Dorimă din animă că Dlu Millio și societatea densului sa duca acele suveniri placute, cari le lasă densul și societatea în mijlocul nostru!

* * Cancelariulu imperial contele Beust a capelatu concesiune de a-si amplifică însemnele în armele sale cu vulturul duplu.

* * Acei dd. cari voru sa ia parte la Adunarea generală a Asociației pentru literatură și cultură poporului român din Năseudu au sa se înscienteze la unu comitetu de primire, instituitu acolo în locu, pâna la 15 respec. 25 Iuliu a. c.

* * Telegrafia noastră. Ni se dede ocaziea a vedea o depesiă telegrafică adusă dela biroul telegraficu de aici, carea precătu și avea partea sea comicea pre etată și cea tragică. Ea ne sternă numai de căte intrebarea, ca se susține înstitutie de felul telegrafică pentru că sa se creeze sinectre pentru individi neapti, său pentru bărcări înlesnire a poporului? Sa cetește cineva depesiă, ce o reproducemă și sa vedem ce va mai judeca cu mintea sea, căndu pre lângă aceea ea contribuimă la susținerea salutaroru instituțiilor de ori ce natură, cari suntu susținute de statu, pre lângă aceea ea platim la căse căndu le folosim, mai multă impedece de către înaintează scopulu; căci o depesiă stricată, cu carea său siedi o jumetate de di sa o studiez, său alergi o di întrăga cu ea în mănu pre la paleograf, plastograf etc. că sa ti o deslegă, nu te folosesc, pentru că nu o poti intelege. Casulu de satie e mai unul din acelu din oră. Depesiă vine dela Orastia și e adresata dlu Millio Dir. alu teatrului naționalu din Bucuresci. Eata depesiă?

Scaune de ajunsu deja acordate — descalci căti în Hotelu Széchenyi. Quartire surtu de ajunsu represerată aminciamu pre joi. — Tradusa:

Scaune de ajunsu déjà acordate — descalci căti în hotelu Széchenyi, quartire suntu de ajunsu represeratia anunciamu pre joi.

Comentariu mai departe credem, că e de prisosu.

* * Unu nespălatu se apuca se facă „schizze despre Sabiu” în nrul de joi alu foiei „Hr. Ztg.” și adeca în foisiora. Las' că nu scie face schizie, pentru că scrie o multime de esageraționi esagerate, de cări nici redactarea „Hr. Ztg.” nu poate să nu se scandalăse, data pre urma si permite a-si dă inca dōne atestate: unul de ignorantă si altul de malitia. Nisecă piese inocente in cări figurează si evrei lisiesci, trecu la densulu de „sumuțări asupră jidaniilor” (Judenhetze). Dara „Kaufmann von Venedig” alu d-vostra totu su-

muliare este? și e asemeneare între fricosul jupânu Moise său Herscu și între fiereea cea înseata de sânge, din „negotiatorul venetian“; carea nu primesc nimică altă de cău sa tăie grammii din iniția creștinului? Dincolo de alpii transilvani și sumutia evreii însăși pre poporul indigeanu asupră capatelorloro, pentru ca căi streini nu suntu acolo cari, fără de a aduce fierilor acelora yre-unu folosu, pote pagube însemnate, și traiescu linisiti, nu le face nimenea nimică, din simplă cau, ca ei inca nu s'au obrascnicu asiā de tare că jidauii lesiesci, ci suntu mai cu resvera. Domnii cari au bunetate a se face advocati nechiamati ai jidauilor sa binevoiasca ai luă si pre ei cu capetele sparte din alte părți, sia unde li s'au datu drepturi egali cu alti cetăteni, sia cum d. e. in Russiā, unde inca nu li s'au datu; incépa o campania contra Russiei, dora nu asupră unui guvern a unui statu micu, carele nu mai de aceea nu pote trai cum se cade, pentru ca nu-i dau pace sa se pote reculege odata de relele unui trecentu ingroditoriu. — Malitia foisoristului se vede depusa in pasaginu pentru flori, unde dice ca florile au inghitit o parte din venitul teatrului. Acēst'a e o minciuna!

* * * Din seau nulu Cineoului-mare. In 24 Iunie c. n. serbându sasii din comun'a Merghindéu din'a s. Ioanu, si petrecându mai multi la oalăta in un'a din cracimele satului și venindu la cărtă s'au batutu unii din ei. — Dupa aceea mergendo doi insi cătra casa, unul aru si lovitu pre celalaltu cu pétă in capu, vela-mândulu numai usioru.

In dimineti'a urmatore s'au latită vesteia in satu, ca sasulu nostru aru si maritu in urm'a lovitorei de pétă. Dregatoria comunala n'au interdictat a face aratare criminala dregatoriei seauuale, cumca cătare sasu aru jace mortu in urm'a bataiei avote in cealaltă dt. — Judele cercetatoriu impreuna cu medicii au esită indată la facia locului, si cercetându dupa starea lucrului inaintea de a vedea pre mortulu s'au constatatu ca N. (sasu) intru adeveru au lovitu cu pietră pre mortulu. Dara ce au esită afara? Vîditântulu medicii au aflatu ca nu de lovitura petrei, ci de stréngu au murit. Dupa ce s'au sculatu dimineti'a in 25 Iunie c. n. din asternutulu seu de pre siopru, au venit in casă si nefiindu si sei in casă s'au spandlerat de grinda, ceea ce ai sei au tagadouit upeană căndu totusi au trebutu sa marturisecă adverula.

* * * Introducerea casatoriei civile. „Pester Lloyd“ aude ca proiectulu privitoriu la introducerea casatoriei civile, ce servește de substrat la desbaterile comisjunalni in ministeriu de justitia, lu au elaborat, la insarcinarea min. de justitia, advocatulu Em. Hodossy.

* * * Nenorocire pre drumul de feru Lemberg-Cernovitit. Telegrame din 26 Iunie n. spunu ca dupa a treia casa de padia dela gară din Pascani spre Romanu, au esită trenulu de persoane nr. 4 din sini. Causă a fostu bătă masinistilor. Siese insi din personalulu trenului, intro cari doi functionari ai societătiei, au remasă morti. Unu comisariu alu guvernului romanescu ce se află cu trenulu acesta a incătu lini'a, pentru ca cladirea cea miserabila asiā e de flagrantă incătu o pote observă celu mai simplu omu. — Sa te miri, ca totu civilisatii din apusu cladescu liniele si totusi le place sa devina inselatori de banii „barbarilor.“

* * * In cestiunea otarelor astămu, ca comisariulu ungurescu, Georgie Beldi aru si primitu ordinu pentru continuarea lucrarilor, si ca guvernul nostru inca aru si invitatu pentru acēst'a din partea guvernului austro-ungurescu. Nu scim in cătu sa damu credientu acestei faime, atătu inse putem dice ca ungurii tinu prea multu la amanarea acestor lucrari, ier guvernul nostru ce face in acēsta privintia? Locuitorii comunei Zagonu au avutu mai de curendu o adunare, in care au votat uroamatore propunere: „Adunarea proprietarilor decide in unanimitatea, ca va pastră cu cea mai mare severitate anticul ei bunu si lu va aperă contră tuturor atacurilor; cu care ocasiunea inscenădia pre paditoriu muntilor de a raportă la optu dile despre totu ce va observă“. Ce va fi vomu vedea. La totu casulu insa la ceva rezultat bunu nici ca avemu sperantia din partea actiilor consilieri.

„Gard. Civicu.“

* * * In Neapole va fi in acestu anu o expozitie navală internatională.

* * * O scena curioasa. — Dilele aceste, fostulu procuror generalu dlu Mihaiu Gregoriadi Bonachi, primblându-se pre utilia, intalnă pre unu vechiu amicu alu seu avocatulu Ianov din Iasi, cunoscutu prin placutele sale canzonete, si vorbindu despă un'a si alt'a, se urca amendoi pre scările otelului Smolnischii in care locuia dlu Ianov, cându de odată se vedura urmariti de unu evreu sanatosu si sdranu, carele cerea mila, — vîtându-se de nenorocile care loviște intreagă sea familia, cu ocasiunea in templărilor dela Tecuci. Aceste cuvinte atraseră atenția fostului procuror generalu, carele a statu o luna întrăga in Tecuci, cându a mersu acolo spre restabilirea linisiei, carele prin urmare cunoscă si atău pre toti evreii din Tecuci, cău si totu saptele intemplatu acolo. Dara ce nenorociri ai susținut la Tecuci? intrebă acēst'a pre evreu. Ce sa suferu! . . . responsa evreulu, iecă cetăti hărția astă cătra consili si 'ti videa. In Tecuci s'au ucisu toti jidauii, eu amu scapatu cu femeia mea, căruia crestinii i au lăsatu sticle! . . . vai de noi, suntemu prăpădit! dlu Bonachi carele cunoscă limb'a germană, ia suplică cătra consili si cetătei in ea plângerile cele mai mourușo in contră românilor. Mai multi evrei iscaliti in ea, aretându felurite sapte minciinose, adica, ca mai multe familie de evrei, au fostu esterminate in dilele acele Tecuci, cereau dela consili interventiunea puterilor strene?!

La Acēsta ticaloșa infamie, dlu Bonachi carele cunoscă cele mai mici detaliuri a in templărilor din Tecuci, si seie ca nici unu evreu n'a fostu macaru lovitu într'unu mai primejdiosu; la acēst'a infama calomnia dieu, indignându-se dlu Bonachi, a arestatu evreului cine este d-sea, si ca deca va afia ca mai arata si la altii hărția, lu va dă pre mănu procurorului. Aceste cuvinte avura unu efectu magico, căci evreulu carele arăta ca d'abia pote umbă de lovituri si de râni, de odată incepă a cobori scările căte patru, patru in fuga ieprăesca, căte felurite reflectiuni nu inspiră acestu lăptu cetitorilor!

In séră de 17 Mai doi nenorociti, unul român anume Toderu Eni, copilu dejă in etate de 15 ani, unicul siu la parinti, si celu alu doilea unu evreu maturu, veneau in o trasura cu unu calu dela Marasiesci, la Focsani; in apropiere de orasul intre cantonele nr. 2 si nr. 3, leau esită inainte nisice individi, dupa ce iau despoeatu apoi iau batutu astfelu incătu băeatulu ap remasă mortu, iera ovreulu adusu in Focsani, a dōu'a-dì au morit si densolu in spitalo.

S'au constatatu atătu dela ovreulu cu viata, cătu si din urmaririle administrationei, ca ucigasii suntu 4 tiganii unguresci, acesti nomadi, ce cu miele navaleasca, in tero sub scutul protectiunii austriace, n'au altu comerein s'au industria decătu acel'a d'a jefui si-a ucide societatea română;

dupa atătea dile, ucigasii inca nu s'au prinsu.

„Gard. Civ.“

Nr. 63 1878.

Coneursu.

Pentru ocuparea urmatorelor posturi vacante de profesori la scările gimnasiale, reale si comerciale române gr. or. din Brasovu se scrie prin acēst'a din partea subscrisei esorii concursu:

1. pentru unu profesor de limb'a si literatură elina si latina la gimnasiu. Cu acestu postu este impreunatul salariu anualu de 800 fl. v. a. cu prospectu de inaintare la 900 fl. v. a. si la pensionare cu salariu intregu dupa unu servituu de 30 ani: séu in casu căndu aru intră mai curindu neputintă concernintuloi spre purtarea servitului a deca: dupa 10, 15, 20, séu 25 de ani cu catimă amesurata salariului lui.

Dela candidatii pentru acestu postu se cere, sa documenteze ca suntu români din nasceri si gr. orientali de confesiune, ca au absolvat facultatea filosofica, si anume, filologi clasica in decursu de 3 ani la un'a din universitătile interne séu externe, si ca au avutu pâna acum'a portare morală si politica nepărată.

2. pentru unu profesor de limb'a si literatură franceza la scările comerciale si reale, precum si la gimnasiu si class'a IV. de fete, cu salariu anualu de 800 fl. v. a. si cu celelalte prospecte amintite sub 1).

Dela candidatii acestei profesuri se cere asemenea sa fie români de relegea gr. orientale, sa aiba (pre lângă absolutoriu de facultatea filosofica) si cuaificatiunea necesaria in limb'a si literatură

francesa, precum si testimoniu de portare morală si politica.

§ 3. pentru profesură de geografie si istoria la scările reale si comerciale, cu care e impreunatul salariu anualu de 800 fl. v. a. si avantajele mentionate sub 1)

Dela candidatii pentru acestu postu, se ceră pre lângă conditiunile de sub 1, si 2, si o deosebită cunoștință de geografie si istoria comerciale prin unu absolutoriu séu dela universitate séu dela o academie comercială publică.

Fie-care din candidatii alesi pentru unul din posturile enumerata va functiona anul primu că profesor provizoriu, si numai după acēst'a, si după ce va depune cu succesu buna esamenulu prescris in §. 122 p. 9. alu Statutului organu bisericescu din 1868 va trece in categori'a profesorilor ordinari, secodindu-se in se si anul provisoric la pensionare.

Totu cu acēsta ocazie se scrie concursu si pentru ocuparea postului de pedelu séu ingrijitoriu la scările centrale române gr. orientale din Brasovu, cu care e impreunata plată de 200 fl. v. cuartieru liberu si lemne de arsu.

Dela unu pedelu se cere sa fie omu in tota privinția integră, fără patimi, cunoscatoriu celu putin de ceteri si scriere, cu familia nenumără si fără profesiune. — Pedelul engajat va incheia contractu separat cu elor'a.

Petitorii la numitele posturi au se asternă petițiile loru insocite de atestatele necesari celu multu pâna la 15/27 Augustu a. c. la subseris'a esorii.

Brasovu in 10/22 Iunie 1870.

Eforia scărilelor centrale gr-or.

Damianu Dătoiu.

Președinte

36—2

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiulu român gr-orientale din Bradu - comitatul Zărindului — cu inceputul an. scol. 1870/1 se sporesce inca cu un'a clasă — a treia, — si necese de unu profesor ordinari si unu suplentu. Cu postulu primu e impreunat unu salariu de 600 fl. v. a. celu alu doilea unu salariu de 500 fl. v. a. si dreptulu de a inainta in salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestor posturi se scrie concursu pâna in 20 Iuliu a. c. st. vechiu.

Concurrentii la aceste posturi vor avea documentă: a) partarea buna morale; b) sciinția perfecta a limbii române, carea este limb'a invetimentului; c) ca au absolvitu cu succesu buna cursu filosoficu pre lângă sciințele matematice reale séu cele ale limbelor clasice la vre-o universitate din patria séu strainetate; séu ca a servit la vre-unu gimnasiu publicu că profesor séu numai suplentu; séu ca a absolvitu ginasulu si a depusu cu succesu buna esamenulu de maturitate si a terminat cu asemenea succesu cursulu clerical-pedagogicu la vre-unu din institutele padagogico-teologice gr. or. române.

Concursele voru si a se adresă la subserisulu pâna la terminulu indicatu.

Bradu 14/24 Iunie 1870.

Președinte comitetului representantiei gimnasiale.

Moise Lazaru

37—2

Protopopu.

Concursu.

Postindu-se unu capelanu in parochia gr. or. Gladna-romana et filia Gladna-mont protopopu. Fagetului, prin acēst'a se scrie concursu:

Dotatiunea va fi 16 jugere de pamantu si 1/2 din venitorile parochiale.

Concurrentii suntu avisati a-si tramite recursele conformu statutului org. § 13 celu multu pâna in 3 Iuliu a. c. s. v. adresate D. protop. din Faget.

Gladna-rom. 8 Iunie 1870.

In contielegere cu D. protopopu Districtualu Atanasiu Ioanoviciu.

Comitetulu parochiale.

Burs'a de Vien'a.

Dia 20 Iunie (2 Iul.) 1870.

Metalicele 5%	60	10	Act. de creditu	264
Imprumut. nat. 5%	68	95	Argintulu	118 15
Actiile de banca	722		Galbinulu	5 75